

Natura 2000-handleplan 2016–2021
2. planperiode

Vangså Hede

Natura 2000-område nr. 25

Habitatområde H25

Fuglebeskyttelsesområde F18

Kolofon

Titel: Natura 2000 handleplan
2. planperiode 2016 – 2021
Natura 2000-område nr. 25
Vangså Hede

Udgiver: Thisted Kommune

År: 2017

Forsidefoto: Klithede ved Vangså. Fotograf: Kristian Mandsberg Nielsen

Kort: © 2014 Pitney Bowes Software Inc.

Må citeres med kildeangivelse.

THISTED KOMMUNE

Plan- og Miljøafdelingen

Natur

Kirkevej 9

7760 Hurup

teknisk@thisted.dk

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Baggrund.....	5
Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan.....	7
Behov for indsatser.....	8
Indsatser fordelt på aktør.....	9
Prioritering af den forventede indsats.....	10
Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse.....	10
Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner.....	11
Bilag 2: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag.....	15

Resumé

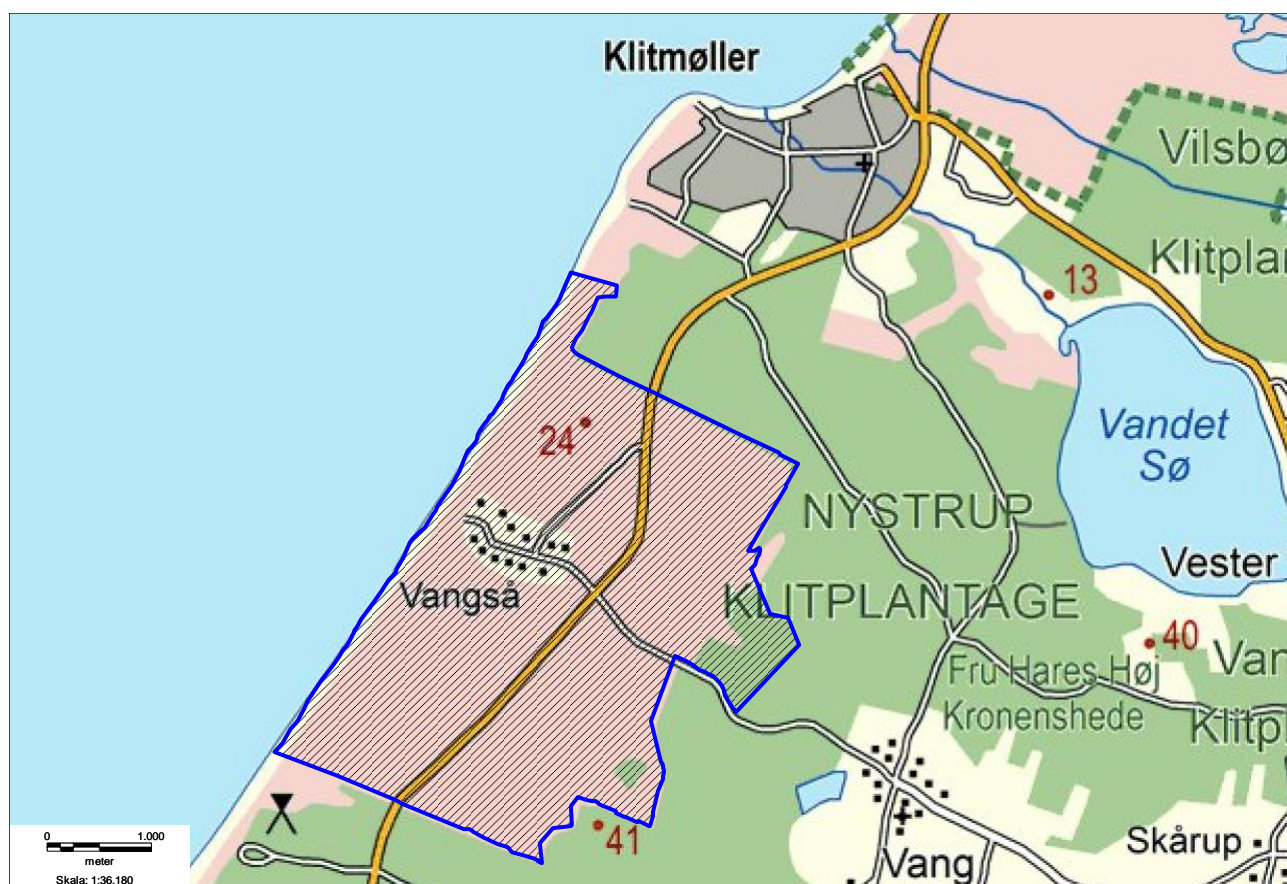
Handleplanen for Natura 2000-område 25 Vangså Hede beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2021.

Målet er at bevare og fremme de naturtyper og arter, som området er udpeget for at beskytte. Der vil i særlig grad skulle ske en indsats for naturtyperne "grå/grøn klit", "klithede" og "klitlavning". Derudover er der særlig fokus på arterne hedepletvinge, hjele og mosehornugle.

Indsatsen i denne planperiode er rettet mod pleje af hederne samt bekæmpelse af ikke-hjemmehørende arter. Stat og kommuner skal endvidere være særlige opmærksomme på naturtypen klitlavning og arterne, hjele og mosehornugle, som har en væsentlig forekomst i området og er i tilbagegang.

Indsatsen udføres af lodsejere i området og gennemføres i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række tilskudsordninger, som kan søges gennem Landbrugs- og Fiskeristyrelsen (tidligere NaturErhvervstyrelsen).

Natura 2000-området har et areal på 1.408 hektar og afgrænses som vist på kortet herunder. Naturstyrelsen ejer 1.114 hektar indenfor området svarende til ca. 80 %. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. 25 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F18.

Figur 1: Den blå skravering på kortet viser udstrækningen af Natura 2000-område nr. 25 Vangså Hede.

Baggrund

Naturstyrelsen (nu Miljøstyrelsen) har udarbejdet Natura 2000-planer for de 252 udpegede beskyttelsesområder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens [hjemmeside](#).

Natura 2000-planerne 2016-2021 har fokus på:

- Sikring af naturpleje
- færdiggørelse og sikring af indsats fra planperioden 2010-2015
- sammenhæng i naturen
- levesteder for ynglefugle og bekæmpelse af invasive arter.

Ud fra Natura 2000-planerne har kommunerne udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Thisted Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for område nr. 25 Vangså Hede.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Miljøstyrelsen og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Kommunerne og Miljøstyrelsen er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.

Offentlige lodsejere, som ejer arealer i Natura 2000-område, kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i egne drifts- og plejeplaner. Naturstyrelsen Thy ønsker selv at udarbejde drifts- og plejeplaner for egne arealer, og resuméer af disse planer kan ses i bilag 1.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. september 2016), bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016) og bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevarerministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015). Thisted Kommune har forud for den endelige vedtagelse af handleplanen foretaget en miljøscreening af denne og truffet afgørelse om, at der ikke er behov for at lave en miljøvurdering. Det er kommunens vurdering, at handleplanens indhold og indsatser overordnet set vil medføre en positiv effekt på naturtyper og arter, som området er udpeget for.

**Figur 2: Området består primært af store sammenhængende arealer med klithede.
Fotograf: Kristian Rønnow Nielsen**

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

De kommunale handleplaner for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Kommunen har i den mellemliggende perioden arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2010-2015.

Nedenstående er beskrevet hvilke realiserede, påbegyndte og planlagte projekter der er inden for Natura 2000-området.

Projekter finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler

Thisted kommune har ikke finansieret eller afsat midler til nogen tiltag i området. Dette skyldes af en stor del af indsatsen løftes via LIFE midler (se nedenfor).

Derudover er en stor del af området statsejet, hvilket betyder at indsatsen for naturtyperne på disse arealer er sikret gennem Naturstyrelsen Thys drifts- og plejeplaner.

Indsatser gennemført på offentlige arealer

Naturstyrelsen har gennemført 56 indsatser i dette Natura 2000-område i perioden 2010-2015. Disse indsatser består af en række plejetiltag på et areal der udgår i alt 900 ha. Disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-handleplanens målsætninger og har været til gavn for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. En mere konkret redegørelse af Naturstyrelsens indsats kan ses på Naturstyrelsens [hjemmeside](#).

Tabel 1. Der er iværksat følgende Life-projekter:

Thisted Kommune	REDCOHA: Følgende klithabitatnaturtyper er mål for projektet: 2120, 2130*, 2140*, 2180 og 2190.

Life REDCOHA (Restoration of Danish Coastal Habitats) (2013 – 2018)

Figur 3: Tinksmed som er en af arterne på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F18. Fotograf: Jytte Hansen

Behov for indsatser

Natura 2000-planen for område nr. 25 Vangså Hede, beskriver de konkrete mål for indsatsen. Den statslige Natura 2000-plan inkl. indsatsprogrammet kan ses på Miljøstyrelsens [hjemmeside](#), mens naturtyper og arter på udpegningsgrundlag fremgår af bilag 2. På baggrund af dette har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag. Hvor handleplanen for planperioden 2010-2015 ikke er gennemført i sin helhed, indgår den udestående indsats i opgørelsen over behovet for konkrete forvaltningstiltag.

Tabel 2. Behov for forvaltningstiltag for naturtyperne¹

Forventede forvaltningstiltag og metoder		Skøn over behov:		
		Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Lysåbne naturtyper ²	Rydning af uønsket opvækst	0,5 ha	Op til 35 ha	Op til 35,5 ha
	Bekæmpelse af invasive arter	64 ha ³	Op til 2 ha	Op til 66 ha
	Græsning eller høslæt	0,7	Op til 150 ha	Op til 150,7 ha
	Forbedring af hydrologi	-	Op til 1 ha	Op til 1 ha

¹ Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne drifts- og plejeplaner. Se bilag 1.

² For de lysåbne naturtyper er arealerne udpeget ud fra følgende kriterier: Rydning-alle arealer der i kortlægningen er registreret med vedplantedækning over 10 %, Hydrologi-Arealer hvor der i basisanalysen er angivet en uhensigtsmæssig hydrologi, Græsning/høslæt-Som udgangspunkt skal alle lysåbne arealer plejes, Bekæmpelse af invasive arter- alle arealer kortlagt med over 10% dækning af invasive arter.

³ Udføres som en del af projektet LIFE REDCOHA

Thisted Kommune har ikke nødvendigvis kendskab til alle naturpleje projekter i Natura 2000 området. Det er derfor muligt, at områder hvor der er igangværende indsats (men hvor der ikke er søgt tilskud) fremgår i tabel 2 som arealer med behov for indsats.

Behov for forvaltningstiltag for arter udover indsatser for naturtyper

Der er ingen specifik indsats for arter (bilag 2), udover indsatsen for naturtyperne og indsatsen på offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne drifts- og plejeplaner. Indsatsen for naturtyperne forventes i væsentligt omfang at bidrage til at sikre egnede levesteder for arterne.

Figur 4: Stor vandsalamander er en af arterne på områdets udpegningsgrundlag. Fotograf: Lars Christian Adrados

Indsatser fordelt på aktør

I Natura 2000-planens indsatsprogram findes for området følgende retningslinjer:

Generelle retningslinjer:

1. Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
2. Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje.
3. Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
4. Igangsatte Life-projekter og fra Natura 2000-planen 2010-15 afsluttes.
5. Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Område specifikke retningslinjer:

1. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen klithede med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.
2. Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på naturtypen klitlavning og arterne, hjejle og mosehornugle, som har en væsentlig forekomst i området (jvf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Det kan både være handleplanmyndighederne og offentlige lodsejere, der skal følge op på disse retningslinjer. Fordeling af indsatser mellem handleplansmyndighed og offentlige lodsejere er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Fordeling af opgaver mellem handleplanmyndighed og offentlige lodsejere

Indsats	Offentlig lodsejer	
	Thisted Kommune	Naturstyrelsen
Generelle retningslinjer		
2. og 3. Der arbejdes for at sikre en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje samt sikre egnede levesteder for områdets arter.	Op til 188 ha	Op til 772,9 ha
5. Genrydning af uønsket opvækst og øvrig indsatsvedligeholdelse.	65,2 ha	Op til 754,4 ha
Specifikke retningslinjer		
2. Bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne grågrøn klit, klitlavning og klithede med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %	Op til 2 ha	Op til 133,4 ha

Prioritering af den forventede indsats

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden skal ske på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete forvaltningstiltag (se tabel 2). Den nedenstående prioritering vil således afspejle den forventede tidsfølge af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

1. At sikre fortsat pleje af de arealer hvor en indsats er påbegyndt i 1. planperiode, herunder:
  - Opretholdelse af eksisterende naturplejeaftaler.
  - Gennemførelse af igangværende projekter, herunder Life-projekter.
2. At forbedre tilstanden for naturtyper med ugunstig bevaringsstatus.
  - hvor lodsejere har særligt sårbare naturtyper og arter.
  - hvor lodsejere selv henvender sig med interesse i at gennemføre en plejeindsats.
  - hvor der er mulighed for ekstern finansiering.
3. At bekæmpe invasive arter.
  - Projekter hvor lodsejere selv henvender sig med interesse i at gennemføre en plejeindsats.
  - Projekter hvor lodsejere har særligt sårbare naturtyper og arter.
4. At kontakte private lodsejere for at implementere handleplanen for 2. planperiode og derved sikre eksisterende naturarealer og arter, med fokus på tilstanden i de prioriterede naturtyper.

Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Thisted Kommunes hensigt at planlægge og udføre projekterne som vist i tabel 2, og i den forbindelse tager kommunen en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 4 viser kommunens plan for interessentinddragelse, men der kan ske ændringer hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 4. Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan
Orientering af Grønne Råd om projektstatus	Kommunerne afholder møder 3 gange årligt	Hele planperioden – når relevant
Græsningsprojekt nord for Skjærbakken	Kontakt direkte til berørte lodsejere om muligheden for etablering af græsning.	2016-2017
Bekæmpelse af rynket rose	Imødekommelse af henvendelser fra lodsejere omkring bekæmpelse af rynket rose	Hele planperioden
Projekt Life Redcoha	Der vil i forbindelse med gennemførelse af projektets tiltag blive udsendt orienteringsbreve og taget direkte lodsejerkontakt mm.	Løbende indtil medio august 2018
Naturplejenetværk for Nordvestjylland	Løbende kontakt med netværket i forbindelse med forskellige projekter	Hele planperioden
Facilitering af tilskudsordninger	Bidrage med oplysninger og udbredelse af Natura 2000 tilskudsordningerne til lodsejere.	Hele planperioden, dog primært i tilknytning til ansøgningsrunderne.
Nationalpark Thy	Løbende kontakt med Nationalpark Thy i forbindelse med planlægning af nye projekter.	Hele planperioden, når det er relevant

Projekterne gennemføres ved frivillige aftaler, og derfor er det i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive hvornår projekterne fysik bliver udført. Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde sørge for, at relevante interessenter bliver inddraget.

Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner

Natura 2000-området har et areal på 1408 hektar. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H25 og Fuglebeskyttelsesområde nr. F18. Mål og indsats for udpegningsgrundlaget for hhv. habitat- og fuglebeskyttelsesområdet gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegning. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: grå/grøn klit, klithede og klitlavning. Endvidere er der fokus på arterne hedepletvinge, hjejle og mosehornugle. Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen klithede med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.
- Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på naturtypen klitlavning og arterne, hjejle og mosehornugle, som har en væsentlig forekomst i området (jvf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
2130	Grå/grøn klit	194,5
2170	Grårisklit	5,4
2190	Klitlavning	159,7
2140	Klithede	696,3
2120	Hvid klit	5,1
2110	Forklit	6,1
Hovedtotal		1067,0

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i flere tabeller:

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
	Naturtype		Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	2140	Klithede	Sikring af naturtypen	4,0
			Naturtypebevarende pleje	505,9
			Forbedring af hydrologi	323,7
			Udvikling mod 2140 Klithede	4,2
	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	7,7
			Naturtypebevarende pleje	181,3
			Forbedring af hydrologi	10,2
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	0,4
			Naturtypebevarende pleje	47,1

	2170	Grårisklit	Sikring af naturtypen	2,0
			Naturtypebevarende pleje	2,9
	2120	Hvid klit	Naturtypebevarende pleje	5,1
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	3,0
			Naturtypebevarende pleje	3,1

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)							
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total		
Eksisterende habitatnatur	2140	Klithede	Rydning af opvækst	Eksisterende	500,6		
			Afbrænding	Eksisterende	260,4		
			Græsning	Eksisterende	109,0		
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	98,7		
	2130	Grå/grøn klit	Rydning af opvækst	Eksisterende	189,0		
			Afbrænding	Eksisterende	81,2		
			Græsning	Eksisterende	52,9		
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	34,7		
			Bekæmpelse af andre problemarter	Nyt	9,2		
			2190	Klitlavning	Rydning af opvækst	Eksisterende	42,7
					Afbrænding	Eksisterende	32,8
				2170	Grårisklit	Rydning af opvækst	Eksisterende
Afbrænding	Eksisterende	0,8					
Græsning	Eksisterende	2,0					
Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	2,0					
	2120	Hvid klit	Rydning af opvækst	Eksisterende	5,1		
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	5,1		
			2110	Forklit	Rydning af opvækst	Eksisterende	3,1
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	3,0		

Tabel IV: Planlagte enkeltstående plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	2140	Klithede	Aktiv lukning af dræn og grøfter	Nyt	195,8
			Rydning af bevoksning	Eksisterende	3,8
	2130	Grå/grøn klit	Aktiv lukning af dræn og grøfter	Nyt	10,2
	2190	Klitlavning	Rydning af bevoksning	Eksisterende	4,7

I tabel III og IV er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Tabel V: Planlagte udvidelser af naturtyper

Udvidelse af naturtyper (ha)	
Målsætning	Total
Udvikling mod 2140 Klithede	4,2 ha

Tabel VI: Planlagte konverteringer af naturtyper

Konvertering af naturtyper (ha)		
	Naturtype	Total
2140	Klithede	4,2

For naturtypen klithede er der på sigt tale om en nettoforøgelse på 4,2 ha, mens der er en tilsvarende nettoreduktion på arealet med fyrretræer.

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets lysåbne naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Herudover planlægger Naturstyrelsen en særlig indsats for at tilgodese arterne hjejle og mosehornugle i området, som fremgår af tabel VIII.

Tabel VII: Mål for arter

Målsatte arter (antal)			
Art	Navn	Målsætning	Total
A140	Hjejle	Sikring af artens levested	1
A222	Mosehornugle	Sikring af artens levested	1

Tabel VIII: Planlagte artsplejetiltag for arter udover plejetiltagene for de lysåbne naturtyper

Indsatser for arter (antal)			
Art	Navn	Indsatstype	Total
A140	Hjejle	Rydning af opvækst	1
A222	Mosehornugle	Forbedring af hydrologi	1

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til tilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til tilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres tilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de

udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

- Det kortlagte levested for Tinksmed inden for Natura 2000-området bringes til eller fastholdes i tilstandsklasse I eller II. Levestedets geografiske placering fremgår af basisanalysen for området.
- Natura 2000-området bidrager til at sikre eller genoprette levesteder for en levedygtig bestand af de udpegede arter på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levesteder for artene hjejle og mosehornugle som ynglefugle sikres eller øges, således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder for artene i området. Afgørelser i forbindelse med konsekvens vurdering baseres på en konkret vurdering.

Bilag 2: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område bestående af habitatområde H25 og fuglebeskyttelsesområde F18.

Tabel 5. Naturtyper på udpegningsgrundlaget

Naturtype nr.	Naturtype navn	Handleplanmyndighed
		Thisted Kommune
2110	Forklit	0,6 ha
2120	Hvid klit	0,7 ha
2130	Grå/grøn klit	31,6 ha
2140*	Klithede	104 ha
2160	Havtornklit	-
2170	Grårisklit	1,8 ha
2190	Klitlavning	12 ha
3110	Lobeliesø	-
3130	Søbred med småurter	-
3140	Kransnålalge-sø	-
3260	Vandløb	-
I alt**		150,7 ha

* Prioriteret habitatnaturtype.

** Omfatter ikke offentlige arealer hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egen drifts og plejeplan.

Arter på udpegningsgrundlaget.

1065	Hedepletvinge
1355	Odder
1166	Stor vandsalamander

Fugle på udpegningsgrundlaget.

Hjejle (Y)
Mosehornugle (Y)
Tinksmed (Y)

(Y): Ynglefugle

Der er foretaget en kortlægning og tilstandsvurdering af følgende naturtyper i Natura 2000-området:

Tabel 6. Naturtilstand/skovtilstand af kortlagte naturtyper

Naturtype nr.	Naturtype navn	Naturtilstand					I alt* ha
		I	II	III	IV	Ingen tilstand	
2110	Forklit	0,6 ha					0,6 ha
2120	Hvidklit	0,7 ha					0,7 ha
2130	Grå/grøn klit		24,8 ha	5 ha	1,8 ha		31,6 ha
2140*	Klithede	1,5 ha	99,5 ha	3 ha			104 ha
2170	Grårisklit	1,7 ha	0,1 ha				1,8 ha
2190	Klitlavning	4,9 ha	6,3 ha	0,8 ha			12 ha
I alt**		9,4 ha	130,7 ha	8,8 ha	1,8 ha		150,7 ha

* Prioriteret habitatnaturtype.

** Omfatter ikke offentlige arealer hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egen drifts og plejeplan.

